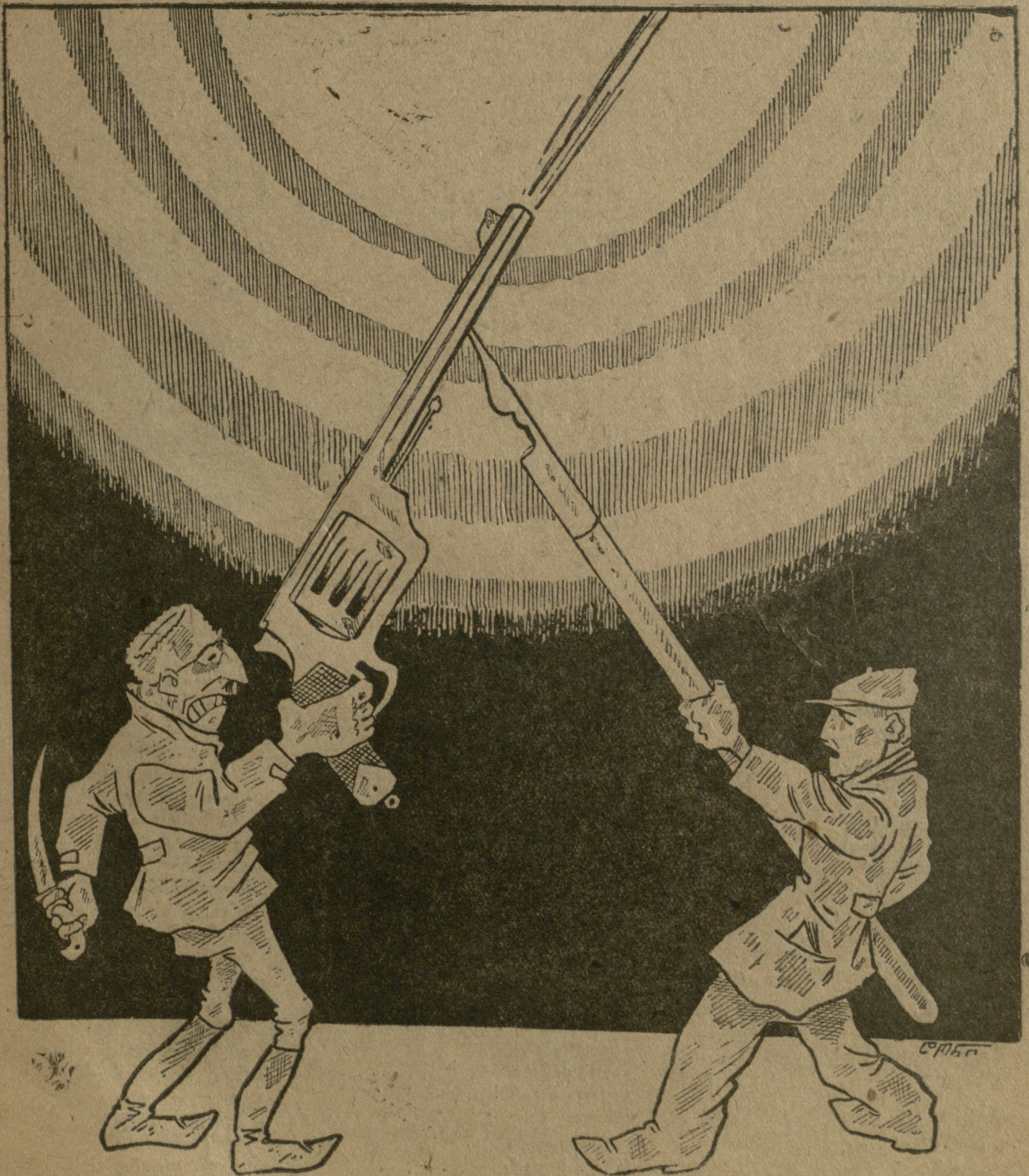

ნაგანი და კალმის წვერი

(ბალადა „მუშაკოჩე თაყდასხ მიადა“-დან)

ნაგანი და
კალმის წვერი
ვით მოთავსდენ
ქვეყნად ერთად,

თუ რომ მტრულად
განწყობილნი
თავს ესხმიან
ურთ-ერთს მკვეთრად?!

თუ ერთ მიზანს
არ მისდევენ,
ერთი არ ყავთ
იმათ მტერი,
(იხ. გაგრობლება მეორე გაგრობზე).

ან ნაგანი
უნდა დარჩეს
მბრძანებლად ან
კალმის წვერი!
კალმის წვერი
მუშკორს ხელში
უჭერია
მტკიცეთ მისთვის,
რომ კომუნიზმს
ვაგებთ ჩვენ და
ისიც თავს სდებს
ამ შრომისთვის!

—:—
თუ ამ შრომას
მტერი უჩანს,
თუ ეს შრომა
სადმე კოჭლობს,
მუშკორის ხმაც
სჭექს მეხივით,
და განგაშს სცემს,
კალმს რომ ფლობს!..
და გვაფრთხილებს
მაშინ ეს ხმა,
გვაფრთხილებს, ვით
ცისკრის ზარი!
სცემს მუშკორი
განგაშს და მას
აუროს ადევნებს
შრომის ჯარი!...

და ამ წუთში
ევალება:
ნაგანს, ხმაღს თუ
თოფ-ზარბაზანს
საგუშაგოს
იღვენ მტკიცედ,
მსახურებდენ
ამავე მიზანს!

შრომის დაცვას,
შრომის ძღვევას
გაუშაგონ
უნდა ზურგი,
თუ არა და
შავ-ბნელს იქით,
იარალი
შრომის ურგი!

მაინც ხშირად
ნაგანს თუ ხმაღს,
კალმის წვერსაც
ხოლმე ხშირად
ერთი ზნე სჭირთ,
საფარსაგო,
მთელი ქვეყნის
გასაკვირად!

წამოსწევინ —
ხოლმე წვერს და,
არ დასწვიენ
მანამ დაბლა,
სანამ ხელი
მტკიცე ხელი,
არ ალაგმავს
იმით მსწრალობით!

არ მიუჩენს
თავის ბინას
და თავის გზას
არ ანახებებს,
არ დაუდებს
ამით საზღვარს
მათ საქმეს თუ
ავს განზრახვებს!...
ეს შემთხვევა
ხეპრე ქცევის
იპყრობს ყველა
საგანისა:

მუშკორის თუ
ხულოგანის,
კალმისა თუ,
ნაგანისა!..
ნაგანმა სთქვა:
„ცეცხლს დავანთებ
და ყველაფერს
დავსწვევ გზაში,
მთაც აღმიდგეს
თუნდაც მე წინ,
წარბს არ გაეხრი
მის გაქრამი“

აი, მოდის
ხელში ჩემით
აღჭურვილი
ხულოგანი,
წინ ნურავინ
შემომხვდება,
ჩამოდექით,
განი! განი!!!

ეს მუშკორი
რომ მობზუის
კალმითა და
ფანქრით ხელში,
ჩამოდექით!!!
ჰქუხს ნაგანი—
და სწორდება
წყრომით წელში.

შეუტია!
კალმის წვერი
აქ ბუზადაც
არ დასახა,
გულში რომ ცეცხლს

ვერ იტევდა,
დაუფჩინა
მტრულად ხახა!

—:—
ლოკმასავით
გადაყლაპა
თითქოს მისი
სურდა ნაგანს!
ასეთია

გულზვიადი,
როცა ხედავს
წინ სუსტ საგანს!

—:—
იგი ძალას
თვალთ ზომავს!
იგი პატივს
ძალით ხვეჭავს.

აქ პატარას
მაზედ დიდნი
არ მოარჩენს
დაუღეჭავს!...

და ნაგანიც
ასე სჯიდა,
კალმის წვერს რომ
შეუტია:
„რა კალამი
ან მუშკორი?
სულ ეყოფათ
ერთი ტყვია!..“

—:—
მაგრამ შეხვდა
კალმის წვერი,
ვითომც სუსტი,
უსუსური,
ზოლოდ, ნაგანს
რომ ეგონა,
არც იმდენად,
სჩანს, უძლური!

—:—
სტაცა ხელი
საყელოში,
ასწია და
„ქერს ააკრა!..“
მყის ნაგანშიც
ძველი ცეცხლი,
სიმედგაყ და
რიხი ჩაჰქრა!...

—:—
მხოლოდ ერთი
დაიქექა,
საზოგადოთ
როგორც ჰქეპავს
გულ-მუცელიც
დაერტა,
დამდგარა და
თავს იქეჭავს...
ირველივე ხალხი
ზღვის ზვირთებს ჰგავს,
ხალხი ირველივე
სივრცეს ჰზარავს:
„რა მოსვლია
აგი ნაგანს?
ეს რაები
მიუქარავს?!
შრომის ერთგულ —
კალმის წვერზე
იერიში
განუზრახავს?
ძირს, ნაგანი,
აბეზარი!
უბღვერის და
სტუქსავს! სძრახავს!..“

—:—
„სუსტი“ არის
კალმის წვერი,
მაგრამ, თუ მას
შრომა სწყალობს,
სდუმს ნაგანი,
ჰზარს, როდესაც
კალმის წვერი
მუსიკალობს!...

კინო-„სკეცები“

— გამოიტანე რამე ამ სურათიდან?
 — ერთი სადღუღეს გამოიტანა ძლივს მოვასწარი, მაგრამ ისიც ცალიძირი აღმოჩნდა!..

თანაგედროვე პორტრეტები

დავით კასრაძის სამუშაო ოთახში ვიჯექი და მას ველოდებოდი. (ალბად, საღმე „პორტრეტებისთვის“ თუ იყო წასული!)

უცბად კარებზე თამამი ბრახუნი გაისმა.
 — დაიცადე, კაცო! ეხლავე გაგიღებ!— მივაძახე და კარებისაკენ გავეშურე.

— „თუ მთა არ მივა მაჰმადთან, მაჰმადი მივა მთასთან“.— შემოილაპარაკა ასე ოცი ოცდა ერთი წლის ახალგაზრდამ; დაუპატიჟებლად სავარძელში ჩაჯდა და საქმიანი კაცის ტონით დაიწყო:

— მე დავრწმუნდი, რომ ჩემთან ვერ მოხვიდოდი და მე თითონ მოვედი.

— მერე მიცნობთ მე?— შევეკითხე და თვალებში შევხედე.

— ჰმ! როგორ არ გიცნობთ— დავით კასრაძეს... მშვენიერი ხელობა გაქვთ, მაგრამ სახლის აშენება სახურავიდან დაიწყიათ!

კედლის საათს თვალი შევასწარი— ღამის სრული სამი საათი იყო.

— მაინც რა სახურავებზე ლაპარაკობთ, არა უნებბავთ?

— იქნებ გეწყინათ ჩემი მოსილა! მაგრამ არა უშავს... მე უბრალო კაცი ვარ... ყველაფერს თავიდან გეტყვი.

— არა, კი არ მეწყინა, მაგრამ ნაშუალაშევის საპის საათია, მეზობლებს სძინავთ!

— ეგ არაფერი! საცაა გათენდება გააიღვიძონ. იმათ სამ საათამდე თბილად სძინავთ, და მე, შეიძლება, სრულაც არ მიძინია!— გაჯავრებით წარმოსთქვა ახალგაზრდამ, მაგიდაზე დადებულ ყუთიდან (ჩემი საკუთრება იყო) პაპიროსი ამოიღო და ნერვიულად გააბოლა.

— ეგ სისულელეა ყველაფერი, — განაგრძობდა ის. მე კითხვებს მოგცემთ და თქვენ ჩქარ-ჩქარა მიპასუხეთ.

— ეგრე იყოს!— განვაცხადე მე თან ვგრძნობდი, რომ შიშვ-ციპრობდა, ამ უდროო დროს მოსულ ახალგაზრდის ყურებით.

ის: — ხომ იცნობთ მიხეილ ჯავახიშვილს? მისი პორტრეტიც ხომ გამოხატეთ „ქართულ იწერლობაში“?

მე: — (ჩეთივის) არა ვარ დავით კასრაძე რა ხათაში გავები.— (მას) სწორია!

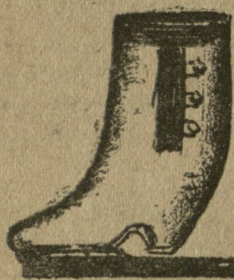
ის: — მეც იწერალი ვარ; მიცნობთ?

მე: — პირადათ ვერ გიცნობთ. შეიძლება ნაწერებით გიცნობდე.

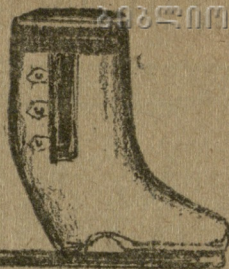
ის: — მე ვარ პოეტი მარანელი; ხომ მანც ვერ მიცნობთ?

მე: — ჰო, ვერა, არსად წამიკითხავს.

ის: — დილაშვიდობის! სად წაიკითხავდით, რომ არსად არაფერი დამიბეჭდეს. სწორედ აქ არის ძალღის თავი დამარხული, ჯვარი აქაურობას, ოქროს საავირი, პირი ხისკენ მიქნია... თქვენ რომ მოკვდით, ჩემზე არავის არაფერი ეცოდინება და მიხეილ ჯავახიშვილს ისედაც იცნობენ. ამიტომაც, რომ ხელს გიწყო. მე მეტრიკაში მიწერია, რომ 1909 წლის 3 მაისში ვარ დაბადებული, მარა ნამდვილად კი დავიბადე 1908 წლის 29 თებერვალს. თუ არ გჯერათ შევიძლიათ შეამოწმოთ ხულის კადელზე დღესაც აწერია: „მაკრინეს ბიჭი დავიბადა 1908 წ. 29 თებერვალს“. ეს სწორედ მე ვარ. 29 თებერვალი დამახასიათებელია: ზოგი კაცი დაბადების დღეობას ყოველ წელიწადს იხდის, და მე კი ოთხ წელიწადში ერთხელ. ვსწავლობდი, სანამ არ გამომაძევეს სასწავლებლიდან, ხშირად ვღებულობდი ორება და რადგან ღერძონტოვსაც მიუღია ორები, მე მოხარული ვარ, რომ ორებს ვღებულობდი. სამწერლო ასპარეზზე გამოვედი ამ ათი წლის წინად. არ არის ისეთი ჟურნალი და გაზეთი, რომ წერილი არ გამეგზავნოს. ყველაზე დიდათ ვაფასებ „ტარტაროსს“. ეს ერთად ერთი ჟურნალია, რომელიც სწორ ახსნა-განმარტებას იძლევა, თუ რატომ გაიგზავნა ჩემი წერილი გოდორში. ჩემი მოკლე ბიოგრაფია გაგაცანით და იმედია აქის შემდეგ ისეთ მწერლების პორტრეტებს დაავიხატავთ: რომლებიც არ სჩანან. აი, კაცო მე არ დამიბეჭდეს და არც ვჩანვარ. მარა ვისაც უბეჭდავენ, ისინიც არ სჩანან... ასე აჯობებს, ჩემო დავით!— ძითხრა სტუმარმა ენერგიულად ჩაქომართვა ხელი და საჩქაროდ გავიდა.

ბოტები

როცა ზამთარი დადგა, მიუხედავად იმისა, რომ კარგი დარები იყო, ცოლი მაინც არ ასვენებდა ლევანტის:

— როგორც გატყობ, შენ წელსაც არ აპირებ ჩემთვის „ბოტების“ ყიდვას!

— ამ ჯამაგირზე ვერ დაგპირდები, და მეორე მიღებაზე ვნახოთ, ეგებ მართლაც მოგაფურხო როგორმე და გიყიდო! — ჰპირდებოდა ლევანტი ცოლს.

მაგრამ ისე გაიბრინა ზამთრის ნახევარმა, რომ ლევანტიმ ვერ შეასრულა დაპირება.

პრეტენზია

ავად გახდა ლევანტი.

ექიმი მოიყვანეს.

გასინჯა ექიმმა და როცა გვერდები დაშვებულ-დალილავებული დაინახა, გაკვირვებით შეეკითხა ავადმყოფს:

— ეს რა ამბავია? რა დავმართია?

ლევანტიმ ცოლს გადახედა, ცოლმა წყრომით ანიშნა და ავადმყოფმა ასე უთხრა ექიმს:

— ქუჩაში დავეცი გაყინულ ქვა ფენილზე და გვერდები ვიტკინე-მიზეზი კი სულ სხვა იყო.

— ხედავ იმას? შეხედე იმ ქალს რა მშვენიერი „ბოტები“ აცვია?! — ეტყუადა ცოლი ლევანტის და ისე ლაზათიანად უჯიქებდა გვერდებში, რომ გვერდის ნეკნები კინალამ იმტვრეოდნენ.

აი, ასეთი ხშირი მასაჟისაგან ჰქონდა ლევანტის ცალი გვერდი ცემისაგან დაღურჯებულ-დალილავებული.

სწორედ ამიტომ იყო, რომ ლევანტი, როცა თავის ცოლს მიჰყვებოდა ქუჩაში და „ბოტებიან“ ქალს დაინახავდა, გაიფიქრებდა: — ვაი, ჩემო გვერდებო! — და ემზადებოდა ცოლის მუჯლუგუნების მისღებად.

პრეტენზია

როცა ლევანტი სამსახურიდან დაბრუნდა, ცოლი კარგ ხასიათზე დახვდა.

— ნეტავ რა ამბავია?! ხომ არ კვდება? — გაიფიქრა გაკვირვებულმა ლევანტიმ და სტუმარსავით დაჯდა ქსოფრასთან, რომელზედაც, წინააღმდეგ ჩვეულებისა, სადილი უკვე მზად იყო.

— რატომ გიკვირს, ჩემო კარგო!

— დაარღვია ლევანტის სიჩუმე და გაკვირვება ცოლმა. — აი, ხედავ ამას? — და უჩვენა ახალი „ბოტიკები“.

— სად იყო?! ვისია?! საიდან?! როგორ?! — უკვირდა ლევანტის და ათვლიერებდა ნაცრისფერ „ბოტებს“.

— შენ არ ჰქენი სიკეთე, მაგრამ დედამ მიყიდა და მაჩუქა!

ლევანტის ეს ამბავი კიდევ უფრო გაუკვირდა, მაგრამ თავისი თავი ამ „საკვირვებელბაში“ ასე დააჩქარა:

— ესეც შესაძლებელია! რა დიდი საქმეა, რომ დედამ თავისს შვილს „ბოტები“ უყიდოს?! ნუ გეშინია — კაპიკის მზითველი არ მოუცია, როცა ცოლი შევირთე.

მეორე

დღეს ლევანტი სამსახურიდან ალტაცებული ბრუნდებოდა შინ.

— დღეს კიდევ უკეთეს ხასიათზე დამხვდებოდა. მადლობა ღმერთს მოელო ბოლო ამდენ საყვედურებს და ჩემს ტანჯვას! — ფიქრობდა ლევანტი.

კარგა ხნის ბრახუნის შემდეგ, კარები გაიღო და ლევანტის შემოეგება თვალებზე ხელაფარებული, „ნამტირალვე“ ცოლი.

— რა იყო? რა მოგივიდა? — შეეკითხა ლევანტი ცოლს და მოეხვია.

— შე... შე... შენი პალ... პალტო მოი...: მოი...: მოიპარეს... ვაი, დედავ! — აზლუქუნდა ცოლი, იქვე ტახტზე მიეგდო და „გულამოსკენით“ დაიწყო ტირილი.

— კარგი გენაცვალე... ის საზაფხულო პალტო იყო. ზაფხულამდე იმისანას ათას ვიყიდი, ამისათვის რა გატირებს? პალტო არაფერია... მე მეგობარ „ბოტიკები“ მოგპარეს და იმითმ სტიროდი... ხვალ კვირაა. გავალ „ამერიკანკაზე“ და ეგებ ქუროდი კიდევ დავიჭირო... დამშვიდდი, გენაცვალე... ნუ სტირი! — ეაღერებოდა ლევანტი ცოლს, რომელიც თანდათან უკლებდა „ტირილს“ და მშრალ თვალებს ნერწყვით ისველებდა.

ამერიკულ

ბაზარზე ლევანტის არც ერთი კუთხე არ დაუტოვებია დაუთვალაიერებელი.

ბოლოს იმედიც დაეკარგა თავისი

პალტოს ნახვისა და ის იყო დაღონებული სახლისკენ დააპირა წასვლა, რომ მოესმა:

— კოვერკოტის საზაფხულო პალტო, ახალი და იაფი!

მაშინვე იქ ამოჰყო თავი. ლევანტიმ კარგად გასინჯა.

ეს მისი პალტო იყო.

— მაგრამ ჯიბეში თუ ჩემი სახელი სწერია (რომ დავაწერე), მაშინ ამ მანძილს ეხლავე წაგიყვან კომისარიატში! — გაიფიქრა ლევანტი და ჯიბეში ჩახედა.

— ჰააა, შენა ხარ ჩემი პალტოს ქურდი!? — სტაცა ხელი გამყიდველს და პალტო ხელში მოიღო.

შეიქნა აყალ-მაყალი. ბაზარი ახმაურდა.

კომისარიატში

გამყიდველი თავს იმართლებდა:

— ეს პალტო გუშინწინ ქალმა მომყიდა. ქუჩისა და სახლის ნომერი არ ვიცი, მაგრამ კი მიეგანებ. წამო-ბრძანდეს ეს კაცი და დაუშვტკიცებ, რომ ეს პალტო ნააპარავი არ არის!

— მე არსად არ წამოვალ. ეგებ თვითონ შენ არ მოგაპარავს; ხვამ მოიპარა და შენ მისგან იყიდე... პალტო ჩემია... აი, ამხანაგო კომისარო, ჯიბეზე სწერია: „ლევანტი“... ეს თვითონ მი დავსწერე... ეს ჩამი სახელია... ეს ჩემი პალტოა!

— კაცო, წამოდი და განახვებ ის ქალს!

— არა, არ წამოვალ. შენ თუ მართალი ხარ, წადი, წაიყვანე მილიციელი და აქ მოიყვანე კანონთან ის ქურდი და უნამუსო ქალი, რომელმაც ეს ჩემი პალტო მოგყიდა.

„ქურდს“ გაჰყვია მილიციელი ქალის მოსაყვანად.

ლევანტიმ კომისარიატში დაიცადა.

— ეგებ ის ოხერი ქალი არც კი წამონყვეს. აი, აქ ცხოვრობს... აი, ის არის, ეხლა რომ იმ ოთახში შევიდა: უთხარი, რომ კომისარიატში იბარებენ და ეგებ მაშინ წამოვიდეს. — ურჩია, ქურდმა მილიციელს.

— ჰმ, შენ გაპარვა გინდა?!

— არა, კაცო, მე აქვე ვიქნები შენთან, მხოლოდ ის ქალი ნუ დამინახავს, თორემ ეგებ არ წამოვიდეს.

„მოდე“

ქუთაისში კომედია „კაკალ გულში“ და-
დგმის შემდეგ, დაწესებულებებში მოდათ
შემოვიდა:

„ჩოხოსან ლეკვანთისანი“ მ ლ ე ჩ ი ს

როგორც ლურჯა ჭიხვინებს
და „ლეკურსა“ თამაშობს
და აღერხით გარს უვლის
მარუსისას და მაშოს:

გენაცვალე „კაკალ გულში“
გინდ ზამთარში, გინდ ზაფხულში.
ჩემს სიცოცხლეს შემოგწირავ
„კაკალ გულში“ მოქარგულში.

ავდგები დილით.
დავსწერ სტრიქონებს,
და ცხარე ცრემლით
შენ მოგივინებ.

როდის მელირსოს
შეხვედრა შენი?
და მწუხარება
ეგრე, რომ გშვენის

ბრაღია რისი?
მინდა მოგართვა
„დღეობისათვის“
ფუთი ირისი,

ჩემო ანეტა!
ჩემმა მუშამ გადაამეტა!
იყავი მომსწრე
ბევრს სიაშეთა,

ამას გისურვებ
მე ყიაშეთად.
ყოველ საათში
„პუდრი“ და „კრასკა“.

ნეტავი ღირდე
დახეულ „ნასკად“;
მაგრამ არ ვიცი,
მიყვარხარ რატომ?

პუდრის მაგივრად,
ნუ იცნებ ქატოს!
ბიჭი ვარ ნაღდი.
ღარდისგან გავხდი,

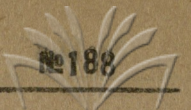
წვერებს რომ ვუშვებ,
უფულობის არ არის ბრაღი,
მე „გოსკინპრომის“ გავხდე თვა-
ლი!

კვირა დღეობით
ჩოხა მაცვია,
და გვერდს მიმშვენებთ
შენ და ფაცია...
ვისაც ხანჯალი არა ჰკიღია,
ის რა კაცია?
ვარ ლერწამივით
მე ტანშაღალი,
მომხერებია ყველა „ნახალი“!
დილით გამოვალ
და ვტყეპნი ქუჩებს,
ვხვევრავ და ვხვევრავ
გაკრასკულ ტუჩებს...
სხვა რა ვიკადრო?:
ჯაფა და შრომა?
მისთვის გამზარდა
მშობელმა, რომა
ვიცხოვრო ქვეყნად
ტანჯვა წვალებით?
— ისევე დაუდგეთ იმათ თვა-
ლები!..
ზორბა.

მილიციელის დაკაკუნებაზე ქალმა
კარები გააღო.
— კომისარიატში ვიბარებენ.
გთხოვთ ესლავე წამობრძანდეთ! —
უთხრა მილიციელმა.
ქალს გაუკვირდა, მაგრამ...
—:—
როცა ქალი, მილიციელი და „ქუ-
რდი“ კომისარიატში მივიდნენ, ლე-
ვანტი მეორე ოთახში იჯდა და უც-
დიდა ამათ მოსვლას.
— ეს პალტო თქვენ მიჰყიდეთ ამ
მოქალაქეს? — შეეკითხა უბნის უფ-
როსი ქალს ახალ „ბოტებში“.
— დიას! — იყო მოკლე და ამბარ-
ტანული პასუხი.
— თქვენ ვინ მოგცათ ეს სხვისი
პალტო?
— რა ახირებული კითხვაა!? —
იუკადრისა ქალმა. — როგორ თუ

ვინ მომცა?! ეს ჩემი ქმრის პალტოა!
— დაუძახეთ იმ მოქალაქეს! — გა-
სცა განკარგულება კომისარმა.
— მოიყვანეთ ნამდვილი ქურდი!?
— აღტაცებით წამოიძახა ლევანტიმ
და და შევარდა კომისარის კაბინეტში.
— ჰაა, ეს ქალბატონია ქურდი! — და
ლევანტი წინ დაუდგა ქალს ახალ
„ბოტებში“.
— შენ აქ რა გინდა?!
— შენ აქ რა გინდა?!
ერთხმად შეეკითხნენ ერთმანეთს
ლევანტი და მისი ცოლი.
— ჰო, კი... მე ვუთხარი ჩემს
ცოლს: გაყიდე ჩემი პალტო და „ბო-
ტიკები“ იყიდე-თქო! — ძლივს ამოი-
ლულულა ლევანტიმ და ცოლთან
ერთად ისიც გამოვიდა კომისარის კა-
ბინეტიდან.

ისელი.

მიღგომა

პროფესიით კოწია გახლავთ პირადი მდივანი. მართალია, ასეთი პროფესია თითქმის არც არსებობს, ეს მხოლოდ თანამდებობაა, მაგრამ კოწია გახდა, თუ შეიძლება ითქვას, პროფპირადი ანუ პროფესიონალი პირადი მდივანი.

კოწიამ თავის დაწესებულებაში ოთხი გამგე გამოიცვალა და ოთხივეს დროს ასრულებდა: საქმეთა მმართველის, კანცელარიის გამგის და პირადი მდივნის თანამდებობას, საერთოდ კოწიას იცნობენ, როგორც თითქმის გენიალურ პირად მდივანს.

მთავარი რა არის, ეს თქვენ ჩემზე უკეთ მოგეხსენებათ. მთავარი, როგორც ყველამ იცის, არის მიღგომა—თუ მიღგომა კარგი გაქვს, შეგიძლია დამშვიდებით დაიძინო, რადგანაც დარწმუნებული ხარ, რომ არავინ შეგამოკლებს, რადგანაც მთავარი საქმე მიღგომაა.

კოწიაც იმატომ იყო და არის ბედით კმაყოფილი, მარად შეუმცირებელი და შეუმოკლებელი, რომ მიღგომა კარგი აქვს.

მართალია ამ მიღგომას რუსულად ეძახიან და ქართულად კუდიციცილობას, მაგრამ მიღგომა მაინც დიდ საქმეს აკეთებს.

მართალია ისიც, რომ ამ მიღგომას (მლიქვნელობას, მელიაობას და სხვა ასეთ მოვლენებს) სასტიკად ებრძვის მუშათა და ვლებთა ინსპექცია, მაგრამ ყველგან ხომ ვერ ივლის ინსპექცია?

ნუ გადავუხვევთ საკითხს.

კოწიას საუცხოო მიღგომა აქვს

მმართველი ოპერის თეატრში წასვლას აპირებს.

— ჩემო კოწია, დღეს მინდა ოპერაში წავიდე.

— ბილეთი ავიღო თუ?

— არა, შენ ნუ შეწუხდები.

— როგორ გეკადრებათ, მე მაინც იქით მაქვს გზა, — იცრუა კოწიამ.

— კი მაგრამ, ხომ იცის გასტროლიორია ჩამოსული, რიგი იქნება დიდი.

— მერე რა უჭირს, მე სრულებით არ მეზარება რიგში დგომა, პირიქით—მესიამოვნება კიდევ. მიხვალ, დადგები რიგში, შენს წინ ხალხი დგას, უკან ხალხია...

— მაშ კარგი, რაღა ასე გატაცებული ყოფილხარ რიგებით, ამიღე ორი ბილეთი.

— სიამოვნებით...

რაკი გამგე თეატრში წავიდა, კოწიაც აღარ გაჩერდა სახლში. მანაც აიღო ოპერის ბილეთი.

მეორე დღეს:

— კარგი რამ არის ოპერა საერთოდ, — ამბობს დაკეტულ კაბინეტში გამგე, რომელიც 2 საათამდე „არავის“ არ იღებს.

— ოპერისთანა ქვეყანაზე არაფერია, — უდასტურებს კოწია გატაცებით.

— არა, უკეთესი ბევრი რამ არის, მაგრამ...

— რასაკვირველია, ბევრი რამ არის უკეთესი, მაგრამ... — იმეორებს კოწია თუთიყუშივით.

— როგორ მოგეწონა კოწია გასტროლიორი?

კოწია, იგივე პირადი მდივანი (იგივე საქმეთა მმ-

ართველი და კანცელარიის გამგე) ვერ ბედავს რაიმე სთქვას ვადაწყვეტით, რადგანაც გამგის აზრი არ იცის.

— არ ვიცი... ერთი მხრივ თუ შევადვასებთ...

— თუ კი არა, ჩემი აზრით, კარგი მომღერალია, — ამბობს გამგე.

— ო-ო, როგორც მომღერალი ჩინებულია და როგორც მსახიობი ხომ პირდაპირ შეუღარებელი.

— არა, მაგაში ვერ დაგეთანხმები. როგორც მსახიობი, ჩემის ფიქრით არ უნდა ვარგოდეს.

კოწია გადაიჭრა. აჩქარდა იგი და შეცდომას ასწორებს.

— როგორ მოგახსენოთ, პირველი შეხედვით ცოტა მომეწონა, მაგრამ შემდეგ შევიცვალე აზრი. ახლა კი თამამად შემიძლია ვსთქვა, რომ გასტროლიორი, როგორც მსახიობი, სავსებით და მთლიანად მიუღებელი და უფარგისია. პირდაპირ სიჩქვხილია მისი სცენაზე გამოყვანა.

— სასირცხო რა აქვს შე კაცო, არც ისე უფარგისია.

— არა, სასირცხო არაფერი აქვს და მართლაც არც ისე უფარგისია და ხან გვარიანად თამაშობს, ეს მართალი თქვით... — ასწორებს კოწია შეცდომას.

— ზავხოზი რაღაც არ მომწონს! — სთქვა ერთ დღეს გამგემ.

— არც მე მომდის მაგი თვალში! — დაუკრა კვერი კოწიამ.

— საიმედო კაცია ვითომ?

— აჰ, ერთ წუთსაც ვერ ვენდობი...

— პოლიტიკურადც ვგონებ...

— პოლიტიკურათ ხომ ჯიბიდან გავარდნილია. მაგის ბეზიას ოთახი ხატებით აქვს ამოვსებული.

— მაგით რა უჭირს, ბეზიას მაგივრად მაგას ხომ ვერ დავსჯით?

— რასაკვირველია, მაგი არაფერ შუაშია, ხოლო ბეზია მისი სწორედ დასაჭერია, როგორც ანტისაბჭოთა ელემენტი.

— კი მაგრამ ბებერი ქალი ვის რას უშავებს?

— ეგ სწორია, მართლაც ვის რას უშავებს ბებერი ქალი!

— ეს ზავხოზიც არ უნდა იყოს ურიგო ბიჭი.

— არა, ურიგო კი არა, საუკეთესო ყმაწვილია...

— აღვიღკომმა მითხრა სანდო კაციაო და მეც ვრწმუნდები, რომ უნდობლობის ღირსი არ არის.

— მაგი? რას ბრძანებთ! სანდო კი არა, პირდაპირ უმანკოების განსახიერებაა. ნეტავი მაგასთან მილიონი მანეთი მომტა...

* *

— შტატების შემცირება უნდა მოვახდინო, რას იტყვი კოწია?

— მაგის თქმა კარგი! ანია მინდა, მაგრამ ვერ მოვახერხებ. მართლაც: რად გვინდა ეს გაბერილი შტატი? მთქნარების მეტა არაფერს აკეთებენ.

— არა, შტატი გაბერილი არ არის და დატვირთულიც ყველა არის, მაგრამ...

— ეს კი მართალია: ჩვენ შტატს გაბერილი არ ქვია და სამუშაო ყველას ბევრი აქვს ის კი არა და, ხშირად სვერსურობითაც მუშაობენ, მაგრამ...—ელის კოწია გამგის აზრს.

— საქმე იმაშია, რომ შემცირება უნდა მოხდეს დირექტივის ძალით.

— საქმეც ეს დირექტივა. თუ ჩვენ დირექტივა არ შევასრულეთ, არ ივარგებს...

— არა, ზოგჯერ დირექტივა ადგილობრივ პირობებს უნდა შევუფარდოთ.

— მიყვარს სწორი თქმა, ჩართლაც, თუ დირექტივა ადგილობრივ პირობებს არ შევუფარდეთ, რა გამოვა?!

— მოდი კოწია ჯერ-ჯერობით ღიად ლავსტოვოთ ეს საკითხი.

— რა მაქვს საწინააღმდეგო. ცხადია, საკითხის ღიად დატოვება საუკეთესო საშუალებაა...

* * *

— რა მშენიერი დარები დაიჭირა!—სთქვა გამგემ, რომელიც ქუჩაში გამოვიდა და კოწიასთან ერთად ჩაჯდა ავტომობილში.

— დარები იშვიათია...

— თუმცა ზამთარში ასეთი თბილი დარი არ არის კარგი.

— კარგი კი არა, საძაგელია, პირდაპირ თავი მომაბეზრა.

— მოსაბეზრებელი კი არ არის, მაგრამ...

— არა, მოსაბეზრებელი კი არა, საერთოდ მეტად სასიამოვნოც არის, გამოხვალ მზეზე, გათბები.

— ახალი წელისთვის ემზადები კოწია?

— რატომ იკადრებთ,—თითქოს საყვედურით ამბობს კოწია,—მე საერთოდ სასტიკად ვებრძვი რელიგიურ დღესასწაულებს.

— კი მაგრამ ეს ხომ სარწმუნოებრივი დღესასწაული არ არის; ახალ წელს ყოველი ჩვენგანი ეგებება.

— არა, შეგებებით მეც ვეგებები. ღვინო უკვე ვიყიდე 5 ვედრო და 10 ბოთლი კონიაკი, ცოტა არაყიც შევუთვალე სოფელში.

— ეს კი ვედარ მოგიწონე, ჩემო კოწია. ჩვენ უნდა ვებრძოდეთ ალკოგოლიზმს და ამ დროს შენ...

— მაგაში მეც სავსებით გეთანხმებით. ალკოგოლი ჩვენი კლასიური მტერია... მართალია ღვინო კი იყიდა ჩემმა სიმამრმა (აბა მე ხომ არ ვიყიდდი!), მაგრამ მე ფიცი მაქვს დადებული, რომ ერთი წვეთი არ დავლიო და არც სტუმრებს დავალეწინო.

— მაშ რამ მოვიდევ, მწყურვალეთ გამიშვებ? არ მოველოდი.

— თქვენ კი თუ მოხვალთ, ვეცდებით რომ რამე პატივი გცეთ. მართლა, მოზრძანდით, ყანწი მაქვს ისეთი, რომ ორი კვარტი ჩადის შიგ. თითო-ოროლა ის ყანწი რომ დავლიოთ, გვეყოფა.

— აი, ეს მომწონს, საერთოდ სასმისები უფრო უნდა ჰქონდეს ქართველ კაცს.

— სასმისები უამრავი მაქვს: ყანწი, ვაზა, ქვასანაყი, კულა და სხვები... თქვენ ოღონდ მოზრძანდით!

* * *

— კოწია, დაგვეხმარე ალკოგოლიზმის საწინააღმდეგო კამპანიის ჩატარებაში,—ეუბნება ადგილკომის თავმჯდომარე კოწიას.

— სიამოვნებით, მე როგორც ალკოგოლის სასტიკი მტერი, თქვენთან ვარ მუდამ.

— ღვინოს ყიდულობ?

— რას მეუბნები! ახლოსაც არ გავყარები.

* * *

— კოწია, ნინოობას, შენი ცოლის სახელობის დღეს გესტუმრო?—ეუბნება მას მთავარი ბუხგალტერი, ცნობილი მსმელი.

— რომ არ მოხვიდე, საშუადამოთ დავიკარგებით.

— დავლიოთ?

— თუ გინდა ვიბანაოთ ღვინოში.

* * *

დანიშნეს ახალი გამგე.

— თყვენ რომ არ მოსულიყავით, მივიდიოდი ამ დაწესებულებიდან, ისე მომაბეზრა თავი იმ გამგემ,—უთხრა კოწიამ ახალს. ეს იყო მისი ჩვეულებრივი მუსაიფი ყოველ ახლად დანიშნულ გამგესთან.

ახალმა გაიღიმა.

— ცუდი კაცია არა?

— პირდაპირ აუტანელი,—ამბობს გამგის ღიმილით წახალისებული კოწია—მაგის სისაძაგლე კაცი ჯერ არ მინახავს.

გამგე კიდეც უფრო იღიმება. კოწია ექსტაზში შედის.

— მეც გამიგია მაგის ავაცოხა.

— ავობაო? ვეშაპი და ნიანგი იყო სწორედ. მე პირადად მუდამ ოპოზიციაში ვიდექი, თუმცა საერთოდ ოპოზიციასთან არავითარი საქმე არა მაქვს. მე რომ პირში მთქმელი ვარ, იმისთვის ვერ მირიგდებოდა...

— ხომ არ შეიძლება ამაღამ ჩვენსას გადმოზრძანდეთ ჩაიზე?—მოწიწებით განაგრძობს კოწია,—ვისიამოვნოთ, დრო გავატაროთ...

კოწია ერთი კვირა თავს ევლებოდა ახალ გამგე და როგორც თითონ ამბობდა, დაიმეგობრა იგი. მაგრამ, ჰოი საკვირველებავ!

ახალმა გამგემ კოწია... დაითხოვა.

— ვცოდოდი ასე იქნებოდა,—ეუბნება კოწია თავის ყოფილ გამგეს, რომელიც სხვა დაწესებულებაში გადაიყვანეს.—ის ახალი გამგე დაწინაურებული ძუშა ყოფილა და ხომ იცით მაგათი ამბავი... თავიდანვე შევატყვევო რაც შვილი იყო და ისევ თქვენთან ვარჩიე გადმოსვლა.

აღლარ აღლარსან.

ხონის კავ-საღვი ქარხანა

ქალ-საღვი ქარხანა
ხონში არის ცნობილი.
პური მოაქვთ ტომრებით,
პური გამოცხობილი.
ყველაფერი შიგ არის—
ქვიშა თუ ნაცარი,
მაგრამ უფრო მეტია
შიგ სარეცხის ბაწარი.

დ ხონელი.

— ქალი, პურს დანით ნუ სჭრი, თორემ შიგ ბაწარიც გაიჭრება.
მეგობრული შარჟი

მატარებელი

— გამარჯობა სოსო! — შემომძახა მატარებლის ვაგონში შემოსულმა ერთმა ჩემმა ტფილისელმა მეგობარმა და ხელი გამომიწოდა.

— დავითს გაუმარჯოს!
— როგორ ხარ, სად დაიკარგე?
— მე კი არა, შენ როგორ ხარ! ცოლი შეირთო, ამბობენ, — მართალია?
— ჰმ...

— აგრე უნდა? ქორწილი გამომაპარე; მაგრამ არ შეგარჩენ. შენ ქალით გაბედნიერდი, ძმა ბიჭებს „პურ-წყალი“ მაინც უნდა „წაგვაკნასო“, ი. ა. ს. ს. უნდა დაგვალაციო.

— ოჯახი?! ჰმ... — კიდევ ჩაიცონა სოსომ და მარჯვენა ხელით თავი მოიფხანა.

დავაკვირდი, ორივე ხელი დაკაწრული ჰქონდა. — ოჯახი კი არა, დავილუპე ჩემო ძმაო, დავილუპე! — სერიოზულად წარმოსთქვა მან; გამიგონია ერთი დაწყველილი ანდაზა: „რაც მოგივა დავითაო, ყველა შენი თავითაო“...

დავითი რომ კვიმატიანი სახელი იყო, კი ვიცოდი, მაგრამ თუ დავითის არაკა მაინცდამაინც ჩემზე გამართლდებოდა, არ მეგონა.

— რათა, კაცო, რა შეგხვდა ამისთანა? თუ დამლუპველი იყო, რაზე თხოვლობდი?

— შემაცდინა, ძმაო, შემაცდინა. რა მსჯიდა კაცო, ქალის თხოვას. მონასტერში ან უდაბნოში ხომ არ ვიყავი? ჩვენი არ იყო კობტა გოგოები? რა ჯობდა იმ დროს: შევიყრიდით თავს ჩემს ოთახში, მოვიდოდენ ჩვენი „ნაშებიც“, დავსხდებოდით, გავსცხებდით კახურ ღვინოს და ზედ დავამღერებდით:

ორი ქოთანი ვიყიდე
ყურინი და უყურო
საიქიოს ერთად წავალთ
ფულთან და უფულაო
ქალები კი ჩამოგვართმევენ:
ორი სახლი ავაშენე
უქარო და კარიანი

საიქიოს ერთად წავიყიდეთ
უქარო და კარიანი
საიქიოში კი არა, შიგ კაკალ ჯოჯოხეთში ამოყვავი თავი ქალის წყალობით.

ვიყავი ჩემთვის ქუჭულივით. შემაშინდა და შემაცდინა; ბაღანასავით, შემაცდინა: „რას გავს შენი ცხოვრებაო, ავად, რომ გახდე, წყლის მომწოდებელი არავინ გეყოლებათ; არც დამრეცხავი გყავს, არც დამკერავი, არც ხმის გამცემი, მარტოდ უნდა მიუჯდე მაგიდას და უპატრონო ობოლივით პური და კალბასი უნდა სჭამო. შენისთანა მეგობარი რომ მყავდეს, თან გადაყვებით, მარგალიტით ვიყოლებო. ყველაფერი თავის დროზე ექნება, რაც კი დაჭირდება და დასავით შევუწყობ ხელსაო!

ღმერთმა დასწყევლოს მისი „დასავით ხელის შეწყობა“. ყველაფერში მომატყუა. პირველად საქმე გამიადვილა და მითხრა: — არა მწამს ხელის მოწერა და „ზაქსი-მაქსიო“. ერთად ვიქირაოთ ორი ოთახი და ისე ვიცხოვროთ, თავისუფალ კავშირით.

ამიშალა საღერლელო... მეც ქე ავცინდრიკი; მაგრამ მერე შეცვალა კები: მე კი არა მწამს ცოლქმრობა და ოფიციალური ხელის მოწერა, მაგრამ დედას ეწყინება და ნუ მომამღურებო.

დანიშნულ დროზე მივედი ზაქსის შენობასთან, (დაიქცა მისი მომგონი), კარის წინ ფეხი მისო და „ფასონი“ დაიჭირა:

— არ მინდა ხელის მოწერა! მაშინვე გულში გამკრა წინად გრძობამ, რომ კაპრიზი ქალბატონი მიჩნდებოდა, მაგრამ მეც „ფასონი, დავიჭირე“ და ვუთხარი, (ნეტავ ენა ჩამეპარდნოდა და არაფერი მეთქვა):

— წამოდი, რა დროს უარია: ხომ აცი, უშენოდ დავილუპები! „შევეებრალო“, და „გამაზებდნიერა“. ხელი რომ მოგაწერეთ, უკან დაბრუნებისას ერთ კერძო ლუქანში ვილაც ნაცნობი კაცი დაინახა და მასთან შეუხვია.

ავეყუდე ქუჩაში ორი საათი. — ცოტა შეგაგვიანდა, მეგობარო! ვუთხარი მოწიწებით, როცა გამოვიდა.

— რა შენი საქმეა, თუ შემაგვიანდა! აგრე თუ დაიწყე ღლესვე გაგშორდება! უჩვეულო რიხით მიპასუხა მან.

ხმა ჩავიკმინდე. სახლში მივედი. მაგიდასთან დაჯდა. სარკეში ჩაიხედა, რედიკული გახსნა, პუდრის პატარა კოლოფი ამოიღო, პირი პომადით შეიღება და ზეზე წამოღვა. — ნახვამდის, — სად მიხვალ?

ღვთის მსახურება

(დებიან ზედნიდან)

— შინ უნდა წავაღდე.
 — არა, არ ვარგა შენი ოთახი! მე ასეთ ბინაზე ცხოვრება არ შემძლია.
 — რატომ არ ვარგა? მეორე სართულზე ვცხოვრობ;— მზიანი და ნათელი ოთახია; ქალაქის ცენტრში...
 — არ ვარგა, გეუბნები!

სხეულში შიშის ურუანტელმა და-მაიარა.
 ვგონობდი რომ ჩემი კაპრიზი ქალბატონი თავის უფლებებში შედიოდა.

გავიდა სამი თვე...
 სამი ჯოჯოხეთის თვე...
 ჩვენ ოჯახურ ედემში ხშირად გაისმის ასეთი საუბარი:
 — თინა, თერთმეტი საათია!
 — ვითომ რაო?!
 — დღეს არ ადგები?
 — ნეგოდიანი, ოტსტან ატ მენია!
 — ცეცხლი ხომ არ დავანთო?
 — რა ჩემი საქმეა? მე ფული მინდა ფული!

მუშკოვობის პასაჟში ვართ.
 ქუდს ყიდულობს.
 — საუცხოოდ გიხდება — ამბობს გამყიდველი.

— არ მომწონს: წითელი ფერია!
 — ლურჯი გნებავთ? ინებეთ!
 — არც ლურჯი მომწონს...
 — თეთრი ქუდი გასურთ? გასინჯეთ.
 — არც თეთრი მომწონს!..
 — ესეც ღია იის ფერი!
 — მეშინსკი ვკუს! ნე ნრავიტსია!
 — ა, ბატონო, შავი ქუდი!
 — შავი რად მინდა? ბებრები იხურავენ!

— კიდევ რაფერია!.. — ფიქრობს გამყიდველი და გახარებული თითქოს დაბრკოლების კვანძი მონახაო, სხარტად იძახის:

— ყვირთელი მოართვიო!
 — ნე ხაჟუ! კ პალტო ნე პოდხო-ლიტ.
 — წაბლის ფერი ინებეთ.
 — ნე ნადა, გახუნებულს ჰგავს.
 ამ დროს ლიხის გვირაბში შევედით და ჩემმა მეგობარმაც ბაასი შეწყვიტა.

როცა გვირაბიდან გამოვედით, ორივეს ჩაგვეთვლიმა. ჩვენი ვაგონის წინა ნაწილიდან კი ნაქეიფარი ზესტაფონელებს სიმღერა მოისმა:

ჭოროლას თოფი ვესროლე
 მელას დაუმსე თვალიო,
 ას დღე რატომ არ დაიქევა
 როცა ვითხოვე ქალიო

მე შევატყე, რომ ხელსაყრელი აღარ იყო ჩემს მეგობართან მის ბედნიერებაზე ბაასის გაგძრელება და ხმა ჩავეკმინდე.

დიაკონო, დიაკონო,
 ღვთის მსახურო ზებედაო,
 გაიხედე კარზედაო —
 ვის რა მოაქვს შესაწირო,
 ვის რა უღევს მხარზედაო?
 დიაკონმა გაიხედა
 და მოვიდა ეშხედაო;
 მჭექარე ხმით შემოსძახა
 მან ბანისა ხმაზედაო:
 ვიცან, ვიცან, ჩვენი მრევლი
 გლებო არს სესიაო;
 მას ურემი დაუტვორთავს
 როგორც რიგი-წიგიაო:
 ხურჯინია გავსებული
 ნამცხვარით და ნაშუქითო,
 შემწვარით და მოხარშულით
 და ერთი იტუკი დვინითაო.
 მღვდელს იამა, გაუხარდა
 აღრიალდა იგალობა:
 მოოგვმადლეენ უფაალო!
 მაგრამ გული ხუცვისისა
 ხარბია და უძლომელი.
 მცირე სნის შემდეგ დასჭექა
 ახალი საგალობელი:
 დიაკონო, დიაკონო,
 ღვთის მსახურო ზებედაო,
 აბა კიდევ გაიხედე —
 ვის რა უღევს მხარზედაო?!
 დიაკონმა გაიხედა
 მღვდელს შესძახა:
 გიიხაროდეენ!
 ნაცვალი მოდის ურმითა

ჩაფრებისა ხლებოთაო;
 ურემი დატვორთულია
 ჩვენი კოდის პურითაო!
 მღვდელი კანში ვერ ეტევა,
 აცმაცუნებს წვერებსაო;
 ღმერთს მადლობას შეღადადებს:
 მოოგვმადლეენ უფაალო!
 კვლავ დიაკონს მიუბრუნდა
 უძლომელის პირითაო:
 — დიაკონო, დიაკონო,
 გაიხედე კარზედაო;
 კვლავაც კიდევ გამახარე —
 ვის რა უღევს მხარზედაო!
 დიაკონმა გაიხედა
 ელდა ეტა წამზედაო —
 მწუხარე ხმით მღვდელს აუწყა:
 — ვიცან, ვიცან დემეტრეა,
 უკან მოსდევს ობლებიო;
 დემეტრეს მხარზე ტუკი აქვს,
 ადელევებული მორბისო!..
 მღვდელს წაუხდა ქამის შადა,
 არ იამა ხელტუკო,
 ზეციერსა გადულოცა
 და წარსტევა საგალობელი:
 „შექენ უფაალოო“!
 და მერე რიხით შესძახა:
 — რამეთუ შენი არს ტუკები
 და ჩვენი არს ხაჭაპურები...
 მოგვმადლენ ხაჭაპურები
 და შენ მიირთვი ტუკები...
 აღილუა, აღილუა, აღილუა.

3105

ტ ა რ ტ ა რ ო ზ ი - ს
შეგდები ნოვარი
სპეციალური
საბჭოთა არქივებზე

მელუა.

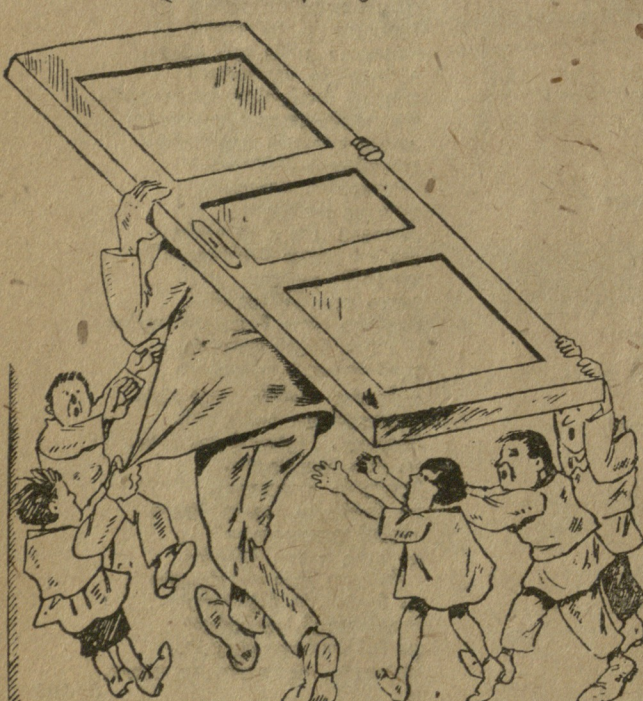
„ლომკაცი“

მეხუთე შრომის სკოლასა
ბედი თურმე განუახლდა—
ინსტრუქტორი სოსელია
მას ზედ-სიძედ ჩაუსახლდა!
ჩაუსახლდა და დაიპყრო
გრიშამ სკოლის კედელ-კარი.

მოწაფენი მიატოვა
ლია ცის ქვეშ დანაყარი.
ბიონერებს მხოლოდ შერჩათ
მის „სპალნასთან“ ერთი ბინა,
და ის მათმა ზმაურობამ
შეაწუნა, მოაწყინა.

მოაწყინა, მოიღრუბლა,
გასივდა და გაიბერა...
ასე ბედზე შრომის სკოლამ
სოსელია გადიმტერა.

მიტომ ერთხელ ბრაზ-ნარევმა
(როგორც ძველი ბულა-ხარი),
დაეძგერა იმ ოთახსაც
და მოაძრო წინა-კარი.

წამოიღო ზურგზე სწრაფად
და მოუსვა შინისაკენ.
დაეხვივნენ მოწაფენი
მას მიმავალს შინისაკენ.

ეხვეწენ და ეძუდარენ:
„კარს ნუ გვართმევ ძია გრიშა“!
მაგრამ გრიშა რის გრიშაა!—
(შეაყარე კედელს ქვიშა!)
შეუტია მოწაფეებს

და მიბეგვა ერთი, ორი...
დაგვეკარგა სკოლის კარი...
ასეთი გვეყავს ინსტრუქტორი.

კოკი.

როსტაურის გაისტაევის კავშირული გლოვიარო გარუი

ენ... ცხოვრებამ რა შიგან ხარ,
ვაი ჩვენი ცოდვის ბრალი;
ვინც ეს ავტო მოიგონა,
მას დაეფსოს ორივ თვალი!
ისე მოქრის ეს ვერანი,
რომ იჯახი გაგვიწყალა;
მას არ უნდა „კანიუშნა“,
არც თივა და არცა ჩაღა.
ვაი ჩვენი ცოდვის ბრალი,
ჯავრით უნდა მოკვდეს ქალი.
ბრაზით სული გვეხუთება —
ეს რა მოხდა ოხო, ხო-ხო!
გესალმები მგზავრებო, და
საყვარელო საჯაოხო!
ხუთ-ხუთ მანეთ ნაკლებ მგზავრი
არ მოგვეყავდა არა, მარა...
ენლა მხოლოდ ერთ მანეთსაც
არ გვაძლევენ, ძმავო არა!
მოვიგონებთ ჩვენ ტკბილ წარსულს,—
ტანში ცივად გაგვაპროლებს...
ავტოა თუ რაცხა მჭადი
მგზავრებს სწრაფად მოაქროლებს.
ვაი ჩვენი ცოდვის ბრალი,
ცხენს აუტყდა დღეს კანკალი...
ავტოს ქშენას რომ ყურს მოგკრავთ
შეგვაციებს, შეგვაცხელებს...
ან ეპო და ან გლესკომი
შეიყიდდენ მაინც ცხენებს!
„პროშჩაი“ შენ საჯაოხო,
ველარ გნახავთ ჩვენი თვალი!...
ეს რა დრომდე მოვადწიეთ?!...
ვაი, ჩვენი ცოდვის ბრალი!...

იანო.

დუმანისი ტვილისის გაზრა

ნიკილოლოში კალანდია მასწავლებლობს დუმანისში.
ამ ბოლო დროს ამ ვაუბატონს აშრია ანგარიში:
შუალამისას მაკიშვილის სახლს ესტუმრა როგორც მელა.
მის ყვირილმა და მუქარამ წამოაგდო ზეზე ყველა.
სურდა ქალი მოეტაცნა, ხელში ჰქონდა მას ბებუთი;
მილიცაა წამოეხსრო არ გასულა ათი წუთი.
სოფლად ასე იძახიან (უნდა გითხრა მე სისწორე):
„ჩვენ ასეთი პედაგოგი არ გვეჭირია, მოგვაშორეთ“.

პ. სორტალი.

გუშათა კლუბი უოკაპანუი

მუშათა კლუბში ხშირია წარმოდგენა და საღამო,
სამ თვეში ერთხელ იღვმება, მაგრამ ძლიერი „სამამო“.
როლების განაწილება ჯერ ვერ ვასწავლეთ კოლასო.
ხუთმეტი წლისა როლს აძლევს სამოცი წლისა ოლასო.
სამაგიეროთ სამოც წლის—ხუთმეტი წლისა ანასო,
და რად არ იცის — ზარალი მრავალი მოაქვს ამასო?
კილო ზამასკა არ ჰყოფნით იმათ სახისა ღარებსო.
ასეთი საღამოები გამოგვიკეტავს კარებსო.

გაზრი

ჩოხატაური

მეგობრული უარში

კოტე ფოცხვერაშვილი ეროვნული
ნიგლიროთქა

კარგი ხანია დაბაში
 არ ქნილა საქმე ასეთი:
 ვილაც წყეულმა უტიფრად,
 მოგვპარა კედლის გაზეთი!..
 რა უსინდისო საქმეა!
 რა საზიზღარი ხელობა!
 სად გაგონილა ამ რძვად
 ასე გაზეთის მკვლელობა?!
 ბოროტი ხალხის საძებრად
 გაჩაღდა კვლევა-ძიება
 და, როგორც მითხრეს, ზოგიერთს
 უკვე აქვს ტანში ციება!..
 ცხადია, ქურდიც ის არის,
 ვისაც ეწოდა კანია,
 მარა არ ვფიქრობ, წამლები,
 „ვიტომ“ და... ყარამანია!..
 ბოროტებაა ჯგუფური,
 ხულიგანური — სწორია
 და „ვიტომ“ თეკლემ მოგვტაცა,
 ვფიქრობთ, რომ ესეც „ჭორია“—!
 იქ, სხვებიც იყო ბიჭები
 უზომოთ განაწყებლავი, —
 ხალამბრემ ხომ „არ ისაქნა“..
 ან, თუ ვანესამ ნეტავი?..
 ვინ იცის ჯგუფი, რომლებსაც
 ეწოდა კულის რიკები,
 იქნება ახრჩობს ჩვენს გაზეთს
 თავხედი „იზვოსრიკები“!
 ასე, თუ ისე, ხვალ, თუ ზეგ,
 ვიპოვით მალე წამლებსა;
 ან ზემოდ თქმულებს დაგბორკავთ,
 ან კულაკ-ვაჭარ-აღებსა...
 ღედას ვუტირებთ, ვისაც რომ
 თავს დაატყდებდა ასეთი,
 ვაი მას! თორემ ჩვენ მაინც
 ქი გავაცოცხლეთ გაზეთი“..
თქმულება, რომ ჭირი-ჭირს მოსდევს,
 ცრემლი-ცრემლი, ვაი-ვაებას, —
 ასე შეგვემთხვა ჩვენც ენლა,
 ბოლო არ უჩანს წამებას.
 გაზეთს ვსტიროდით, დახე ბედს!
 საქმე რამ გვიყვეს უარესი,
 ხიდისთავლებმა წაგვართვეს
 არჩილ და... მისი „ალერსი“..
 იმას გადაყვა მიხაკო,
 ზრდილობით მეტათ ქებული,
 კოსტა „კანტროლი“-ც თუ გაჰყვა
 საქმეა ახირებული..
 (თუმცა ჩინეთის ჯარს უდრის
 ბუჰვალტერების კრებული...)
 რა „საშიშარი“ საქმეა,
 რა „სამწუხარი“ ამბავი;
 ვინლა გაიგოს „ეპო“-ში
 საქმისა ბოლო, ან თავი?!
 სხვა რალა გვეთქმის, ვსტირით და...
 ცრემლით გვებსება თვალები,
 აღარ ვიცოდით თუ ასე
 დამსჯიდა ხიდისთავლები!..
ტარტაროზ, აჰა მიიღე
 კვლავ „საქმე“ ერთი ახალი,
 დარდიდან გულზე ამჟამად
 ბეჭი მაინც გვაქვს სათალი!..
 ხან „ეპო“ მიგვიპატიყებს,
 უზვია, უყვარს ლაღობა;

პიონერი:—ამხ. კოტე, „პროლ ტარულ მწერლობა“-ში რომ ფეხი შეგიღვამთ, პიონერთა ორგანიზაციაში შემოსვლას რატომ იგვიანებთ?

ხან გამოგვადლებს სასოფლო.
 კრედიტთა ამხანაგობა
 მშიერ მუცლების ნუგეშად
 სხვა ხერხსაც ვიცით მოდაში,
 ხორხოცებივით თავს ვიყრიით
 ერთ რომელიმე ოდაში—
 გადავსჭირით ძლომის საკითხებს,
 მიზანსაც ვაღწევთ ამითა
 ვით ყაჩაღები მეგობარს,
 თავზე ვეცემით ლაშითა...
 ატყდება ალიაქოთი,
 არის ცეკვა და თამაში,
 თან ჯიბრი ურთიერთ შორის

ვის რომელი სჯობს ჭამაში.
 „ყლაპვასთან“ ერთად თითოულს
 არ გვყოფნის ღვინო ფუთია,
 ჯილდო ხოე „ლრაფს“ ეკუთვნის,
 ოოცა ქეიფი მუქითია!..
 შუკლის საკითხი, მარტოკა,
 არც ამით აღარ თავდება;
 „პრაფაუობაშიც“ ვაძვლებით,
 თუ ვინმე გადაშავდება...
 ვინ ჩივა მარტო ჩვენ—ჩვენ თავს,
 ან ჩვენ მეგობრებს — ტოლებსა,—
 ხარჯს მასანძელი გაუძლებს,
 რომ არ ვათრევდეთ ცოლებსა!..
წაველა.

ჯღჯღსათის კუთხე

სახელი თუმცა კარგია, გლახებს არაფრად არგია

ერთ მშვენიერ დღეს ხარაგოულის მეწაღეებმა დაადგინეს: „დავაარსოთ კოლექტივი, გლახს მოვფინოთ გულზე სხივი“...

თქმა და შესრულება ერთი იყო.

კოლექტივის უწოდეს „ოქტომბრის მონაპოვარი“.

რა თქმა უნდა, როცა შოთა რუსთაველა სთქვა: „სიტყვა სხვაა, საქმე სხვაა შუაში უზის დიდი ზღვარი“. — მხედველობაში არ ჰქონებია ხარაგოულ მეწაღეთა კოლექტივი, მაგრამ რუსთაველის ამ თქმას სავსებით ამართლებს ქოლექტივი.

თუ „ამაში ვინმეს ეყო შესდის, ჩვენ ავალაპარაკებთ „სექტორს“.

ფახებს მეტად აუწიეს:
თუმანი ღირს ერთი წალი.
ჩიცვამ და დაირღვევა,
აღარ არის უკვე ხალი...

ცხადია ეს არ არის: „ოქტომბრის მონაპოვარი“. ოქტომბერს ასეთი მონაპოვარი არ შეეფერება. ეს ისევე და ხარაგოულელ მეწაღეების მონაპოვარია.

„ბულბული და ვირი“ — ეხლაც არის ხვირი

ჩვენ ვლაპარაკობთ კრილოვის „ბულბული და ვირი“-ზე და მხედველობაში გვაქვს რკ. გზის კბილის საავთმყოფო, უფრო სწორედ — მისი ექიმი ბერძენიშვილი.

მკითხველებმა კარგად იციან ბულბულისა და ვირის ამბავი „მამლიდან რომ გესწავლა სიმღერა, უკეთესი იქნებოდაო“ — უთხრა ვირმა ბულბულს. მაშასადამე: ვირს მამლის ყვილი საამურ სიმღერად მიაჩნია. ვირი მაინდამაინც ხელოვნების სხვა დარგშიაც ვერ არის გარკვეული, და მით უფრო მუსუკაში სრული პროფანია.

ჩვენ ბოლიშს ვიხდით პატივცემულ ექიმის წინაშე, რომ აქ ასეთი პარალელს გავავლეთ, მაგრამ დამშვიდებული ბრძანდებოდეს ბატონი ექიმი, რადგან პარალელური ხაზები ერთმანეთს არასოდეს არ შეხვდებიან; მაშასადამე: ვირი აქ არაფერ შუაშია, გარდა იმისა, რომ

შედარებისათვის არის აღებული.

მაგრამ რალა ბევრი ვილაპარაკოთ; ამოვსწვროთ გაზეთიდან:

ავათმყოფს საშინლად სტივოდა კბილი. ექიმმა ის არ მიიღო. რამდენიმე დღის შემდეგ კი, როცა შეუდგა კბილის ამოღებას და ავათმყოფმა საშინელი ყვირილი მორთო ტყვილებსაგან, ექიმმა ასე უთხრა.

— რა კარგი ხმა გქონია და მშვენიერი სიმღერა გცოდნია!

ზოგიერთები იმასაც კი ამბობენ, რომ ოპერაში წასვლა ურჩია ავათმყოფ მუშასო.

აი, ამის შემდეგ, განა ჩვენი ბრალია, რომ ასეთი პარალელი გავავლეთ ამ ექიმსა და კრილოვის „ვირს“ შორის?

კეშმარტად მართალია დარვინი და მისი თეორია, რომ ადამიანი ცხოველისაგან (მაიმუნისაგან გაჩნდა). შესაძლებელია: ზოგი ადამიანის შორეული წინაპარი მაიმუნის მაგიერ ვირი იყო, რადგან ჩვენ ვხედავთ ზოგ ადამიანების ნათესაობას ამა თუ იმ ცხოველთან, ვხედავთ ადამიანისა და ცხოველის ერთნაირ გემოვნებას.

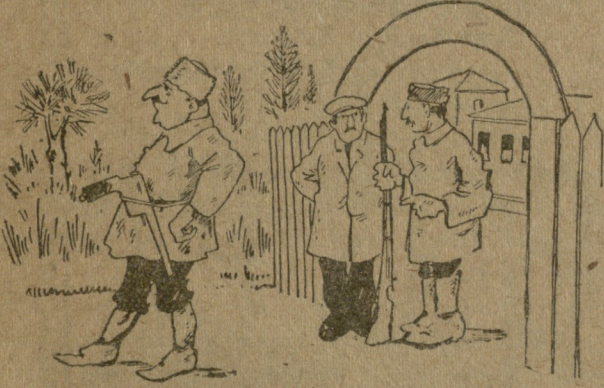
ვლადიმერ და სამსონი-მართვანეთის ამუსონი

რომ ეს ასეა, ამას ამტკიცებს „მარანჭალელი“-ს წერილი, რომელშიაც თეთრზე შავად სწერია:

ქართული
გაზეთი

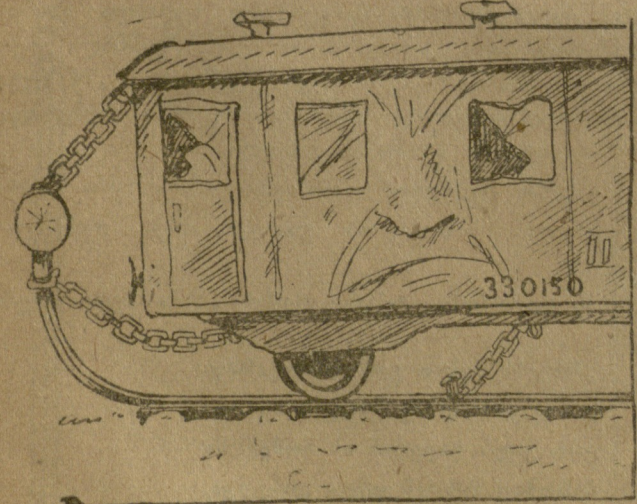
საკილოს ქარხნის მუშა-სამსონ თვრება ხშირად გინება და ჩხუბი-ცემა მიაჩნია ჩირად. ყარაული ვლადიმერი მოუდგება გვერდში. (ძმა-ბიჭია ის სამსონის ჩხუბში, ალავერდში). კაცი ბუზად ეჩვენება, თუმც თვით არის ბუზი. ასე ფიქრობს თითქოს იყოს: ვინმე დიდი ტუზი. რევოლვერსა მოიმარჯვებს, ჩუმად ესვრის მუშას, გამოვა და იგინება, ამბობს: „არა უშავს“. აი, საყარაულო ყარაულო.

— ორი ყარაული რა საჭიროა ერთ ალაგას?!
— აქ ვლადიმერ ყარაულობს, მე კი ვლადიმერს გყარაულობ, რომ არავის სცემოს და არავინ მოჰკლას! „ალღახ! დიდ არს სახელი შენი“!

არვინ არის გაგზონი, როცა სტირის ვაგონი

ხშირად თავს იპით იმართლებენ (ვისაც ეს ეხება), რომ არა გვაქვთ საკმაო ვაგონები რკ. გზის მოძრაობა სასურველ და საჭირო მდგომარეობაში ჩაყაყენეთო. ჩვენც დავუჯერებდით მათ „სამართლიან“ ვანცხადებას, მაგრამ ეს „არა-მკითხე მოამბე“ მუშკორები სხვაგვარად გვეუბნებიან:

„სადგურ ტფილისში 10 ვაგონი, რომელთაც სულ მცირეოდენი შეკეთება უნდა, უმოძრავად სდგას აგერ სამ წელიწადზე მეტია. ვაგონი № 330150 ორი წელიწადია „უმუშევრად“ არის“!..
ასე სწერენ მუშკორები. ჩვენ ჩვენდა თავად დავუმატებდით:—ასეთი ვაგონები სხვა სადგურებშიაც ბლომად მოიპოვება.

ქართული ანდაზა ამბობს: „თუ ვაგონი ჩვენთან გახლავს, ღარიბად არ იხსენები“.

რა თქმა უნდა ასე არ ითქმის ამ შემთხვევაში. პირიქით: როცა ასეთი თავები განაგებენ საქმეს, სწორედ ამაშია ჩვენი რკ. გზის „ვაგონების სიღარიბე“. მაგრამ ამას თავი დავანებოთ. რა დააშავეს ამ ვაგონებმა, რომ ამდენი ხანია უმოძრაოდ სდგანან?

სხვა რომ არ იყოს რა, საექსპურსიოდ მაინც უნდა გაეგზავნათ. ვაგონები სად არ მოგზაურობენ? შერჩეულნი არიან მგზავრობას, და როცა ეხლვ ისინი მიჯაჭვულნი ღრიან ერთ ალაგას, სხვა რომ არ იყოს რა ბოდვია.

თავმჯდომარე—თავს მჯდომარე

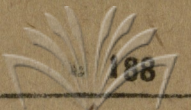
არავინ იფიქროს, თითქოს ეს სათაური რითმისა და სიტყვების თამაშისათვის ვიხმარეთ. „სვანეთის მაწარამსაკომის თავმჯდომარე სილ. ნავერიანი. რომელიც არაერთხელ იყო ჩვენს გაზეთებში გამოქიმილი, დაეძებს მუშკორს, რომ ჯავარი იყაროს; როგორც ჯაფარიძის ბავშვზე.“) სწორედ მასზე უთქვამს ჩვენს ხალხს: ცა ქულათ მიაჩნია, დედა მიწა ქალამნათო“. (გ. გ.)

თურმე ასე ლილინებს ნავერიანი:
მაუზერი წელს მიმშვევებს
და მათრახი ხელსო;
ვინც რომ რამეს გამიბედავს
ტყვიას ვახლი ცხელსო.
ეს სოფელი ცხვრის დუმაა,
დანით მოსათალი.
ვინც მე რამეს გამიბედავს,
ვაი, მისი ბრალი.
აი, აქ კი ჯვარი დაესვა მის ძლიერებას.

*) ნავერიანმა ცემით კინლამ მოჰკლა ჯაფარიძის ბავში, რომელსაც დასწამა თავის ბავშვისათვის სათამაშოს წახდენა.

დაავლო ხელი პატარას
შაერში შეატრიალა;
მუქართა და ჩისხვითა
თვალეები დაუბრიალა;
ო, ძაღლის შვილო შენაო,
დათვივით დაიდრიალა.
ტყვია მიაღო გულზედა,
კინლამ გაატრიალა.

ქართული
ლიტერატურა

ც ნ ო ბ ა თ ა მ ი ლ ე ბ ა

ელემს. ალბათ, ელამი თუ ხართ, თორემ „ელემი“ ქართულ ლექსიკონში რაღაც არ გვეულება.

აი, როგორ უბრალოთ და ადვილათ გააოსწორდა „სიმახინჯე“ თუნდაც ამ თქვენი ფსევდონიმის საკითხში.

ასე ადვილათ და თავისთავად სწორდება ყოველგვარი სიმახინჯე საბჭოთა წყობილებაში და თქვენ ტყუილად გიპყრობთ პესიმისში მატანის ნოქარ მელიქოვის გასწორების საქმეში, მით უფრო, თუ ის გამსახლს ასტუმრეს. ცნობილია, რომ გამსახლი ამ მხრივ უნაქლო დაწესებულებაა. თვალი, რომელმაც ეს ვერ შეამჩნია, მართლაც მახინჯი ყოფილა და იმას შუბლის კედელზე ცემაც ველარ უშველის, ვერამც თუ ხარიპარია ვარსკვლავისაკენ მზერა.

შავსოფელს. თქვენ იწერებით სცენად, რომ თითქოს „ხადგურ კალაგერანს მიეღოს რკინის გზის სამმართველოს მატერიალურ განყოფილებისაგან 500 ნახშირის ტომარი, რომელთაც ის არ აძლევდეს თქვენს რწმუნებულს ტყეში დაყრილი ნახშირის შივ მოსახაგსებლად და გამოხატანად. ამ მიზეზით—იწერებით—ნახშირი ტყეში ღებება, ხოლო ტომრები ხადგურის საწყობში“.

სადგურის საწყობს გააჩნია. შეიძლება ის ისეთი იყვეს, რომ იქ, არა თუ ტომრები, თვითონ საწყობის გამგეც „დალპეს“. ამ მოვლენისაგან დაზღვეული ჩვენ ოდნავადაც არა ვართ.

რაც შეეხება ტყეში ნახშირის დაღობას, ამაზე კი, ნურას უკაცრავად და, ვერ დავეთანხმებით. ნახშირი შეიძლება დაუღობლადაც დაიღუბოს ტყეში: დასილოს, წყალმა წალეკოს, ფოვლმა დაჭვაროს და სხვა. აი, სწორედ ამ მოსაზრებით არის, ალბად, რომ კალაგერანი თქვენ ტომრებს არ გიგზავნის: ვაი, თუ ტომრები ტყეში მართლაც დალპეს და ეს თქვენ, ნახშირის დაღობის დასამტკიცებლად გამოკადგეს!

„უადარეულს“. ჯერ ერთი რომ თქვენი ფსევდონიმი—**გადარეული**, თუმცა ეს უკანასკნელი წინწკლებში გაქვთ მოქცეული, მაგრამ მაინც ეჭვს აღძრავს. გადარეული ჩვენი სარედაქციო კოლეგიის ერთ-ერთი წევრია და როცა თქვენ ეს „გაპბედეთ“, რომ ჩვენი რედაქციის წევრს ფსევდონიმი მოსტაცეთ და მიითვისეთ, ამას იქით რას არ გაბედავთ.

ამიტომ სრულიად არ გავგვიკვირვებია ჩვენ თქვენი ლექსის ის ნაწილი, რომელიც მღვდელს ეხება. თქვენი გამბედაობა უფრო „მიღლა“ უნდა უწევდეს.

რაც შეეხება **იმ მეორეს**, რომლის შესახებაც თქვენ გადაჰკრავთ, რომ ის ძველად ასეთი და ასეთი იყო, ხოლო დღეს კომკავშირთა ადგილობრივი უჯრედიც კი დაუხურავს თუ დაუშლია, რაღაც ეჭვი გვეპარება, რომ ეს ისე იყვეს, როგორც თქვენა გვწერთ. კომკავშირის უჯრედის დახურვა ჩვენს დროში უფრო ძნელია, ვიდრე ყველა ღმერთებისა და სულიერი და უსულო კერპების ძირს ჩამოყრა, ხოლო თქვენ კი ისე ადვილად გვწერთ. **აი, არა გვგონია, რომ ამ საქმის ჩამდენი ისე დაუს-**

ჯელად დადიოდეს, თუ მას ამ შემთხვევაში ყველა ქაჯი, ემსსკი და ტარტაროზიც არა სწყალობს.

ხუშანდარეს. „პატივცემულო რედაქტორო გთხოვთ ეს წერილი მოათავსოთ თქვენდამი რწმუნებულ ჟურნალ „ტარტაროზის“ უახლოვს ნომერში“ გვწერთ და შემდეგ ლექსს გვიგზავნით:

**„შვილო გრამილო,
ჩემო საუნჯე შვილო
იუავი კარგათ, შენს სიცოცხლეში
და არ გამოწყუტე
ძმა ტოლ—ბიჭებში“—ო**

ალბათ, დედათქვენის მაგიერად, ამ ლექსს თქვენ თითონ „სთხზავთ“. ალბათ, თქვენ თითონ გსურთ, რომ დედათქვენის შვილი, მგონი, თქვენ, „არ გამოწყუტეს ძმა ტოლ—ბიჭებში“.

ჰო და, თქვენ კაი კაცო, თუ კი ეს ასეა, მაშინ რად იჯაყავთ თავს და ასეთ ლექსებს რად გვიგზავნით? უდიდესი პატივისცემა როგორც ჩვენი, ისე დედის თქვენ შეგიძლიათ მოიხვეჭოთ ჯერჯერობით მაინც მხოლოდ თქვენი პატიოსანი ღუმლით.

კაჟს.—ოზურგეთისათვის გვწერთ თქვენ:

**„შობისათვის სამზადისი
აქ დაიწყეს გვიან“—ო**

ამის შესახებ რუსული ანდაზა ასე ამბობს: „უმჯობესია გვიან, ვიდრე არასოდეს“—ო.

ნემსს.—მარო ფოფოლია თუ ასეთი დარდიმანდი ქალია, რომ მან საბჭოში-გაძროპაც შესძლო, დელეგატკაც არის და შვილებიც კომკავშირლები ჰყავს, ღმერთი ჩვენს მხარეზე ყოფილა და ეს არის. სრულიად არაფერს არ ნიშნავს ის, რომ 24-ში იგი კომუნისმს ანგრევდა.

აბა, კარგათ განსაჯე მომავალში რა შეუშლის ხელს, ეს „კომუნისმის ნგრევა“ მან ხელახლა გაიმეოროს? სრულიადაც არაფერი. პირიქით, „შექმნილი მდგომარეობა“ მას ამაში ხელსაც კი შეუწყობს: „24 წელი, ეს მხოლოდ ყოველივე ამის გენერალური რეპეტიცია იყო“—ო, იტყვის; მორჩა და გათავდა.

მაგრამ „უჯრედი“ არის ადგილობრივი? არა მარტო კომუჯრედი, საზოგადოთ უჯრედი თუა, თუნდაც—ტვინის?!

შ. ალზენოს.—თქვენი ლექსი „ჩემი ბედი იწყება ასე:

**„მოგვხსენებათ ვარ ახალგაზრდა
და დავაპირე მე ცოლის შერთვა,
ერთ ქალს გავეცან ის მომეწონა
პირობაც მასთან უნდა დამედვა.“**

**გვერდს აუთარე და ჩაუთარე
თვალთ ჩაუქნიე და მანაც ერთი
თვალი თვალს მოხვდა ხელი ხელს მივეცთ.
პირობა დავდეთ გამიწყრა ღმერთი“—ო.**

ღმერთი თქვენ კი არა, იმას გასწყრომია, ვინც თქვენ ცოლად გამოყოლის პირობა მოგვათ.

1 თეზეკვილიან

მასიური მუშური
გაზეთი

„მუშა“

ელირება

მსოლლდ

2

კაკ.

გაზეთი „მუშა“, მიზნად დანსახავს განდეს კოკულიარული და მუშათა ფართო მასეზინათვის სავსებით მისაფვდომი, როგორც შინაარსით, ისე ფასით.

გაზეთი „მუშა“ გამოკვა შემცირებუ-
ლი ფორმატით.

გაზ. „მუშა“-ზე სე-
ლისმომწარის პირ-
ბები:

გაზეთი ეღირება

- 1 წლით—5 მან.
- 6 თვით—2 მ. 60 კაპ.
- 3 თვით—1 მ. 35 კაპ.
- 1 თვით— 50 კაპ.

ქუ რ ნ ა ლ

„ტარტაროზი“-ს

დამატებით გაზეთი
ეღირება

- 1 წლით—7 მ. 40 კაპ.
- 6 თვით—3 მ. 80 კაპ.
- 3 თვით—1 მ. 95 კაპ.
- 1 თვით— 70 კაპ.

იშვიათი დადგმა „აბესალო და ეთერისა“

მუშათა კლუბში დადგეს ობერა „ბესალო და ეთერისა“. ბალეტში გამოვიდა თითქმის სავსებით ტიტველი ქალი. ასეთი დადგმა მიუღებელია არა თუ მუშათა, საერთოდ საბჭოთა მაყურებლისათვის.

მუშკორის შენიშვნიდან.

— როცა ცეკვა გათავდეს, გამაგებინე!
 — რა გაგაგებინო, როცა არც მე ვუცქერი.
 ბალერინა (თვეისთვის): — შშ, აი, ამათი „ესტეტიკა“ — არ მიცქერიან!

ტარტაროზის შენიშვნა: როდესაც ჩვენ ამ ბალერინის სურათის მოთაფსება განვიძრახეთ, ვსთხოვეთ მას ნება დაერთო, რომ სურათზე მაინც ჩაგვეცვა მისთვის ტრუსიკები, და არა ისე დაგვეხატა, როგორც ბალეტში გამოვიდა. დიდი ყოყმანის შემდეგ, მან ნება მოგვცა, რისთვისაც მადლობას ვუცხადებთ.